

16. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)**16.1 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลดำเนินงาน****16.1.1 ภาพรวมของการดำเนินงานที่ผ่านมา**

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจหลักเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง โดยจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคให้แก่สมาชิกของบริษัทฯ ภายใต้ชื่อ “แม็คโคร” ซึ่งมีสาขาอยู่ทั่วประเทศไทย ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทฯ มีจำนวนสาขาทั้งสิ้น 82 สาขาทั่วประเทศ แบ่งเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าแม็คโคร จำนวน 63 สาขา แม็คโคร ฟู้ดเซอร์วิส จำนวน 8 สาขา อีโค พลัส จำนวน 6 สาขา และร้านสยามโพรเซ็น จำนวน 5 สาขา แบ่งเป็นสาขาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 14 สาขา และสาขาในต่างจังหวัดจำนวน 68 สาขา ตามลำดับ โดยมีพื้นที่การขายรวมประมาณ 559,099 ตารางเมตร นอกจากนี้บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจนำเข้า ส่งออก และจำหน่ายสินค้าแช่แข็งและแช่เย็น พร้อมบริการด้านจัดเก็บและจัดส่งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยผ่านการดำเนินการของบริษัทย่อย 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท สยามฟู้ด เซอร์วิส จำกัด (“สยามฟู้ด เซอร์วิส”) และ บริษัท วินาสยาม ฟู้ด จำกัด (“วินาสยาม ฟู้ด”) ตามลำดับ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 สยามฟู้ด เซอร์วิส มีจำนวน 4 สาขา ได้แก่ สาขากรุงเทพมหานคร สาขาพัทยา สาขาเกาะสมุย และสาขาภูเก็ต ในขณะที่วินาสยาม ฟู้ด มีจำนวน 2 สาขา ตั้งอยู่ที่เมืองโฮจิมินห์ และเมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม

ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา บริษัทฯ ได้รับผลกระทบจากปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวยทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง โดยเฉพาะในปี 2556 และ ปี 2557 ซึ่งรวมถึงสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัว สภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ย่ำแย่ต่ำ ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศที่เกิดปัญหาในช่วงปี 2556 ต่อเนื่องถึงครึ่งปีแรกของปี 2557 ทั้งนี้ สภาพเศรษฐกิจของประเทศเริ่มฟื้นตัวตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี 2557 และมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับปัจจัยหนุนจากสถานการณ์การเมืองที่ดีขึ้น และนโยบายกระตุ้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล ประกอบกับการลงทุนของภาคเอกชนและภาคท่องเที่ยวกลับมาดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่างไรก็ดี ด้วยศักยภาพด้านการแข่งขัน และกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพของบริษัทฯ ในการพัฒนาสินค้าและบริการให้มีความหลากหลายและมีคุณภาพคืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในแต่ละกลุ่มได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้บริษัทฯ ยังคงมีผลการดำเนินงานที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 บริษัทฯ มีรายได้รวมเท่ากับ 114,956 ล้านบาท 129,781 ล้านบาท และ 142,532 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2555 ถึงปี 2557 ที่ร้อยละ 11.4 ต่อปี

ในด้านการขยายธุรกิจ บริษัทฯ ได้ขยายสาขาอย่างต่อเนื่องในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา จากจำนวนสาขารวมทั้งสิ้น 62 สาขา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 82 สาขา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 โดย บริษัทฯ มีจำนวนสาขาศูนย์จำหน่ายสินค้าแม็คโคร แม็คโคร ฟู้ดเซอร์วิส และอีโค พลัส เพิ่มขึ้น 12 สาขา 6 สาขา และ 2 สาขา ตามลำดับ ทั้งนี้ การขยายธุรกิจของของบริษัทฯ ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาได้เน้นการขยายไปในธุรกิจบริการด้าน

อาหาร ด้วยตระหนักถึงศักยภาพในการเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมธุรกิจด้านอาหาร และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของประเทศไทยในด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาอาหารปลอดภัย

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีความสามารถในการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากอัตรากำไรที่ปรับสูงขึ้น โดยบริษัทฯ มีกำไรขั้นต้นในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 9,380 ล้านบาท 10,964 ล้านบาท และ 12,500 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 8.4 ร้อยละ 8.7 และร้อยละ 9.0 ตามลำดับ กำไรสุทธิในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 3,534 ล้านบาท 4,299 ล้านบาท และ 4,885 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 3.1 ร้อยละ 3.3 และร้อยละ 3.4 ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความสามารถในการเติบโตของรายได้ของบริษัทฯ ตลอดจนความสามารถในการเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นซึ่งนอกจากจะเป็นผลมาจากการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นผลมาจากกลยุทธ์ของบริษัทฯ ในการขยายสัดส่วนการตลาดในกลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการธุรกิจบริการด้านอาหารให้มากขึ้น

อนึ่ง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้นในปี 2556 ส่งผลให้บริษัทฯ มีสถานะเป็นบริษัทย่อยของซีพี ออลล์ ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2556 โดยกลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์มีประสบการณ์ ความรู้ และความชำนาญในการดำเนินธุรกิจทั้งในและต่างประเทศเป็นอย่างดี จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับบริษัทฯ ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ทั้งในด้านการจัดหาผลิตภัณฑ์ และการเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า เป็นต้น รวมทั้งเป็นการช่วยเสริมศักยภาพในการเติบโตในระยะยาวได้เป็นอย่างดี

16.1.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

รายได้

รายได้รวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยรายได้จากการขายสินค้า รายได้ค่าบริการ และรายได้อื่น ในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 บริษัทฯ มีรายได้รวมเท่ากับ 114,956 ล้านบาท 129,781 ล้านบาท และ 142,532 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรเติบโตในปี 2556 และปี 2557 เท่ากับร้อยละ 12.9 และร้อยละ 9.8 ตามลำดับ หรืออัตรากำไรเติบโตเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ปี 2555 ถึง ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 11.4

โครงสร้างรายได้ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ธุรกิจ/ผลิตภัณฑ์/บริการ	ดำเนินการโดย	% การถือ หุ้นของ บริษัทฯ	รอบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
			2555		2556		2557	
			ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
1. ศูนย์จำหน่ายสินค้าแม็คโคร แม็คโคร ฟู้ดเซอร์วิส อีโคโน พلاس และ สยามโพรเซ่น รายได้จากการขายสินค้า อุปกรณ์บริโภค และรายได้อื่น	บมจ. สยามแม็คโคร (MAKRO)	-	113,746	98.9	128,295	98.9	140,769	98.8
2. ให้บริการด้านการบริหาร ด้านเทคนิค และสนับสนุน รายได้จากการให้บริการ และรายได้อื่น*	บจ. แม็คโคร อาร์โอ เอช	99.99	-	-	-	-	-	-
	ARO Company Limited	100.00	-	-	-	-	-	-
	บจ. โปรมาร์ท	99.99	-	-	-	-	-	-
3. นำเข้าและจำหน่ายสินค้าแช่แข็ง และแช่เย็น รายได้จากการขายสินค้าและบริการ และ รายได้อื่น*	บจ. สยามฟู้ด เซอร์วิส	99.99	1,206	1.1	1,422	1.1	1,587	1.1
4. นำเข้า ส่งออก และจำหน่ายสินค้าแช่ แข็งและแช่เย็น รายได้จากการขายสินค้าและบริการ และ รายได้อื่น*	บจ. วินาสยาม ฟู้ด	100.00	4	0.0	64	0.0	176	0.1
รวมทั้งสิ้น			114,956	100.0	129,781	100.0	142,532	100.0

หมายเหตุ: *รายได้หลังจากหักยอดขายที่ขายให้แก่บริษัทในเครือ

โดยการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องของรายได้รวมดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาลูกค้ากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ความมุ่งมั่นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพดีอย่างสม่ำเสมอและมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าภายใต้ราคาที่เหมาะสม ประกอบกับการที่บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบร้านค้าและขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบสาขาที่หลากหลายเพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้มากขึ้น และการเปิดสาขาในพื้นที่ใหม่ โดยเฉพาะพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวและจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทฯ มีจำนวนสาขาทั้งสิ้น 82 สาขา ทั่วประเทศ แบ่งเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าแม็คโคร แม็คโคร ฟู้ดเซอร์วิส อีโคโน พلاس และร้านสยามโพรเซ่นจำนวน 63 สาขา 8 สาขา 6 สาขา และ 5 สาขา ตามลำดับ

นอกจากนี้ การเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องของรายได้รวมของบริษัทฯ ยังเป็นผลมาจากการพัฒนาและขยายฐานธุรกิจไปยังกลุ่มผู้ประกอบการด้านธุรกิจ โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร และผู้ให้บริการจัดเลี้ยง หรือกลุ่มไฮเรก้า ดังจะเห็นได้จากบริษัทฯ ได้มุ่งมั่นพัฒนาศูนย์จัดจำหน่ายสินค้าในรูปแบบของแม็คโคร พูคเซอร์วิสเพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยว และศักยภาพในการเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมธุรกิจด้านอาหาร ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของผู้บริโภคยุคใหม่ที่นิยมการรับประทานอาหารนอกบ้าน โดยยอดขายของลูกค้านักกลุ่มไฮเรก้าเติบโตจากสัดส่วนยอดขายเพียงร้อยละ 4 เป็นร้อยละ 23 ของยอดขายรวมในสิบกว่าปีที่ผ่านมา

กำไรขั้นต้น

กำไรขั้นต้นของบริษัทฯ ในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 9,380 ล้านบาท 10,964 ล้านบาท และ 12,500 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นในปี 2555 และปี 2557 เท่ากับร้อยละ 16.9 และร้อยละ 14.0 ตามลำดับ หรืออัตรากำไรขั้นต้นเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ปี 2555 ถึง ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 15.4 โดยอัตรากำไรขั้นต้นในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับร้อยละ 8.4 ร้อยละ 8.7 และร้อยละ 9.0 ตามลำดับ ทั้งนี้ กำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากการทุ่มเทอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาฐานลูกค้า ซึ่งบริษัทฯ ได้มุ่งเน้นการขยายสัดส่วนการตลาดในกลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการด้านอาหาร การคัดเลือกผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องและเพิ่มสัดส่วนยอดขายของสินค้าที่อัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าสินค้าประเภทอื่น ดังที่เห็นได้จากยอดขายสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้าของบริษัทฯ และสินค้าจำพวกอาหารสดที่เติบโตขึ้น อีกทั้งการเพิ่มขึ้นของยอดขายทำให้เกิดการประหยัดเนื่องมาจากขนาด (Economy of Scale) ซึ่งมีส่วนช่วยให้บริษัทฯ บริหารจัดการต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมทั้งสิ้น 7,419 ล้านบาท 8,598 ล้านบาท และ 9,433 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รวมเท่ากับร้อยละ 6.5 ร้อยละ 6.6 และร้อยละ 6.6 ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัทฯ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าตอบแทนผู้บริหาร

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

รายการ	2555		2556		2557	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
ค่าใช้จ่ายในการขาย	5,758	77.6	6,713	78.1	7,466	79.2
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,661	22.4	1,885	21.9	1,967	20.8
รวม	7,419	100.0	8,598	100.0	9,433	100.0
สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อรายได้รวม	6.5%		6.6%		6.6%	

- **ค่าใช้จ่ายในการขาย:** ค่าใช้จ่ายในการขายของบริษัทฯ ในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 5,758 ล้านบาท 6,713 ล้านบาท และ 7,466 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.6 ในปี 2556 และร้อยละ 11.2 ในปี 2557 การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการขายสอดคล้องกับจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจำนวนสาขาที่เปิดใหม่ในปี 2555 ปี 2556 และ ปี 2557 จำนวน 5 สาขา 7 สาขา และ 13 สาขา ตามลำดับ
- **ค่าใช้จ่ายในการบริหาร:** ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ ในปี 2555 ปี 2556 และ ปี 2557 เท่ากับ 1,661 ล้านบาท 1,885 ล้านบาท และ 1,967 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 ในปี 2556 และร้อยละ 4.4 ในปี 2557 การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการบริหารมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการเตรียมบุคลากร การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการพัฒนา ระบบปฏิบัติการใหม่ของบริษัทฯ และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยาย ธุรกิจ

กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

บริษัทฯ มีกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 4,777 ล้านบาท 5,510 ล้านบาท และ 6,328 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เท่ากับร้อยละ 4.2 ร้อยละ 4.2 และร้อยละ 4.4 ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของอัตรากำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของกำไรขั้นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากการทุ่มเทอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาและขยายฐานลูกค้ากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และการเพิ่มสัดส่วนยอดขายสินค้าที่อัตรากำไรขั้นต้นขายต่อรายได้จากการขายต่ำกว่าสินค้าประเภทอื่นตามที่ได้กล่าวข้างต้น ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารจะเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการดำเนินการธุรกิจภายใต้ภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่เพิ่มสูงขึ้น การขยายสาขาและรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ

ต้นทุนทางการเงิน

บริษัทฯ มีต้นทุนทางการเงินในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 85 ล้านบาท 84 ล้านบาท และ 168 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุนทางการเงินในปี 2557 เทียบกับปี 2556 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพื่อเสริมสภาพคล่องของเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการของบริษัทฯ และการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 2,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในการขยายสาขาและรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ โดยค่าเฉลี่ยอัตรากำไรก่อนต้นทุนทางการเงินย้อนหลัง (ต้นทุนทางการเงิน/ยอดหนี้เฉลี่ย) อยู่ที่ประมาณร้อยละ 3.0 - 4.0 ในช่วงปี 2555 ถึงปี 2557

กำไรสุทธิ

กำไรสุทธิของบริษัทฯ ในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับ 3,534 ล้านบาท 4,299 ล้านบาท และ 4,885 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิในปี 2556 และปี 2557 เท่ากับร้อยละ 21.6 และร้อยละ 13.6

ตามลำดับ หรืออัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีตั้งแต่ปี 2555 ถึง ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 17.6 ทั้งนี้ อัตรากำไรสุทธิ สำหรับปี 2555 ปี 2556 และ ปี 2557 เท่ากับร้อยละ 3.1 ร้อยละ 3.3 และร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

การเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิตั้งแต่ปี 2555 ถึงปี 2557 เป็นผลโดยตรงจากการเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดของ ยอดขาย จากอัตรากำไรขั้นต้นที่สูงขึ้นอันเนื่องมาจากสาเหตุที่ได้กล่าวข้างต้น ประกอบกับการบริหารต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าในทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพ ตลอดจนปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการภายในศูนย์กระจายสินค้า อย่างต่อเนื่อง

16.1.3 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

สินทรัพย์

สินทรัพย์รวมบริษัทฯ มีองค์ประกอบหลักคือ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด สินค้าคงเหลือ และที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 สินทรัพย์รวมของบริษัทฯ เท่ากับ 32,291 ล้านบาท 36,104 ล้านบาท และ 43,666 ล้านบาท ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์รวมของ บริษัทฯ มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นผลจากการขยายสาขาอย่างต่อเนื่องในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

▪ สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 14,688 ล้านบาท 16,436 ล้านบาท และ 17,406 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 45.5 ร้อยละ 45.5 และร้อยละ 39.9 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ สินทรัพย์หมุนเวียนมีองค์ประกอบหลักคือเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด และสินค้าคงเหลือ

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเป็นองค์ประกอบหลักของสินทรัพย์รวม เนื่องจากลักษณะ ธุรกิจที่รับชำระสินค้าในรูปแบบของเงินสดเป็นส่วนใหญ่ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 บริษัทฯ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 6,056 ล้านบาท 5,011 ล้านบาท และ 4,564 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 18.8 ร้อยละ 13.9 และร้อยละ 10.5 ของสินทรัพย์ รวม ตามลำดับ

ปัจจัยหลักที่ทำให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทฯ ลดลงในปี 2556 จำนวน 1,045 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.3 มาจากการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สิทธิการเช่าและสินทรัพย์ ไม่มีตัวตนอื่นรวมเป็นจำนวน 3,248 ล้านบาท เพื่อเพิ่มจำนวนสาขาเป็นหลัก และการจ่ายเงินปัน ผลระหว่างปีจำนวน 4,140 ล้านบาท

สำหรับปัจจัยหลักที่ทำให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทฯ ลดลงในปี 2557 จำนวน 447 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.9 มาจากลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สิทธิการเช่าและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นรวมเป็นจำนวน 6,984 ล้านบาท เพื่อใช้ขยายสาขาเป็นหลัก การจ่ายเงินปันผลระหว่างปีจำนวน 3,120 ล้านบาท

ลูกหนี้การค้า

บริษัทฯ มียอดลูกหนี้การค้าที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม เนื่องจากลักษณะธุรกิจหลักมีการรับชำระค่าสินค้าในรูปของเงินสดเป็นส่วนใหญ่ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 บริษัทฯ มียอดลูกหนี้การค้าเท่ากับ 235 ล้านบาท 278 ล้านบาท และ 312 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ร้อยละ 0.8 และร้อยละ 0.7 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ ทั้งนี้ระยะเวลาการรับชำระเงินของบริษัทฯ มีระยะเวลาตั้งแต่ 7 ถึง 60 วัน

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 บริษัทฯ มีสินค้าคงเหลือเท่ากับ 7,275 ล้านบาท 9,792 ล้านบาท และ 10,628 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็น ร้อยละ 22.5 ร้อยละ 27.1 และร้อยละ 24.3 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ

โดย ณ สิ้นปี 2556 สินค้าคงเหลือของบริษัทฯ ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจำนวน 2,517 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.6 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2555 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มปริมาณสินค้าคงคลังให้สอดคล้องกับจำนวนสาขาที่เปิดใหม่ระหว่างปีจำนวน 7 สาขา ประกอบกับการเพิ่มระดับจำนวนสินค้าคงคลังให้เพียงพอ เพื่อให้การดำเนินงานของแต่ละสาขาเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง หากเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้ผลิตหรือการขนส่ง อันเนื่องมาจากปัญหาทางการเมืองภายในประเทศในช่วงปลายปี 2556

สำหรับ ณ สิ้นปี 2557 สินค้าคงเหลือของบริษัทฯ ได้เพิ่มขึ้นจำนวน 836 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.5 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2556 ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้นในปี 2557 จำนวน 13 สาขา

■ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 17,603 ล้านบาท 19,668 ล้านบาท และ 26,260 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 54.5 ร้อยละ 54.5 และร้อยละ 60.1 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีองค์ประกอบหลักเป็นที่ดิน อาคาร อุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 16,499 ล้านบาท 18,098 ล้านบาท และ 23,655 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 51.1 ร้อยละ 50.1 และร้อยละ 54.2 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น 1,599 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.7 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2555 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลงทุนขยายสาขาใหม่จำนวน 7 สาขา การซื้อที่ดินเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างสาขาใหม่ในปี 2557 ตลอดจนการซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ทดแทนของเดิม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น 5,557 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.7 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2556 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลงทุนขยายสาขาใหม่จำนวน 13 สาขา การซื้อที่ดินเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างสาขาใหม่ในปี 2558 และการซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ทดแทนของเดิมและสิ่งปลูกสร้างเพื่อปรับปรุงใช้เป็นอาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่

สิทธิการเช่า

สิทธิการเช่า ของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 529 ล้านบาท 729 ล้านบาท และ 1,335 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 1.6 ร้อยละ 2.0 และร้อยละ 3.1 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 สิทธิการเช่าของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น 200 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.8 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2555 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเช่าที่ดินระยะยาวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนขยายสาขาใหม่ในปี 2557

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 สิทธิการเช่าของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น 606 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 83.1 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2556 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเช่าที่ดินเพิ่มเติมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขยายสาขา และศูนย์กระจายสินค้าแห่งใหม่ที่เปิดดำเนินการในไตรมาส 3 ปี 2557

หนี้สิน

หนี้สินรวมของบริษัทฯ มีองค์ประกอบหลักคือ เงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเจ้าหนี้การค้า กิจการอื่น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 หนี้สินรวมของบริษัทฯ เท่ากับ 21,429 ล้านบาท 25,083 ล้านบาท และ 30,879 ล้านบาท ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

ในปี 2556 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และเจ้าหน้าที่การค้ากิจการอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการขยายธุรกิจและการเพิ่มขึ้นของจำนวนสาขา

สำหรับการเพิ่มขึ้นของหนี้สินรวมของบริษัทฯ ในปี 2557 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 2,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในการดำเนินงาน การขยายสาขาและรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ

■ หนี้สินหมุนเวียน

หนี้สินหมุนเวียนของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 21,002 ล้านบาท 24,540 ล้านบาท และ 27,976 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 98.0 ร้อยละ 97.8 และร้อยละ 90.6 ของหนี้สินรวม ตามลำดับ หนี้สินหมุนเวียนมีองค์ประกอบหลักเป็นเงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงินและเจ้าหน้าที่การค้าอื่น

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 2,100 ล้านบาท 3,167 ล้านบาท และ 3,226 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 9.8 ร้อยละ 12.6 และร้อยละ 10.4 ของหนี้สินรวม ตามลำดับ เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 1,067 ล้านบาท เทียบกับสิ้นปี 2555 ทั้งนี้ มีสาเหตุหลักเพื่อเป็นการเสริมสภาพคล่องของเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ และรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของธุรกิจ

เจ้าหน้าที่การค้ากิจการอื่น

เจ้าหน้าที่การค้ากิจการอื่นของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 15,728 ล้านบาท 17,886 ล้านบาท และ 20,269 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 73.4 ร้อยละ 71.3 และร้อยละ 65.6 ของหนี้สินรวม ตามลำดับ

ณ สิ้นปี 2556 เจ้าหน้าที่การค้ากิจการอื่นของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจำนวน 2,158 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.7 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2555 มีสาเหตุหลักมาจากการสั่งซื้อสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับสาขาใหม่จำนวน 7 สาขาที่เปิดระหว่างปี และการเพิ่มระดับสินค้าคงคลังในช่วงปลายปี เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดจากปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ

สำหรับ ณ สิ้นปี 2557 เจ้าหน้าที่การค้ากิจการอื่นของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจำนวน 2,383 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.3 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2556 มีสาเหตุหลักมาจากการสั่งซื้อสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับสาขาใหม่จำนวน 13 สาขาที่เปิดระหว่างปี 2557

▪ หนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียนของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 427 ล้านบาท 543 ล้านบาท และ 2,903 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 2.0 ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 9.4 ของหนี้สินรวม ตามลำดับ หนี้สินไม่หมุนเวียนมีองค์ประกอบหลักเป็นหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

โดยหนี้สินไม่หมุนเวียนของบริษัทฯ ณ สิ้นปี 2557 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เทียบกับ ณ สิ้นปี 2556 เนื่องจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 2,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในการขยายสาขาและรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ

ส่วนของผู้อถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 ส่วนของผู้อถือหุ้นเท่ากับ 10,862 ล้านบาท 11,021 ล้านบาท และ 12,787 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 และร้อยละ 16.0 ในปี 2556 และปี 2557 ตามลำดับ โดยสอดคล้องกับผลกำไรสุทธิและการจ่ายเงินปันผลระหว่างปี 2555 ถึง 2557 โดยในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเท่ากับ 2,580 ล้านบาท 4,140 ล้านบาท และ 3,120 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2556 บริษัทฯ ได้มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทฯ จากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท จำนวน 240 ล้านหุ้น เป็นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท จำนวน 4,800 ล้านหุ้น โดยการแตกหุ้นสามัญจำนวน 1 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ให้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 20 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทฯ มีส่วนของผู้อถือหุ้นเท่ากับ 12,787 ล้านบาท ประกอบด้วยทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วและส่วนเกินมูลค่าหุ้นรวม 5,690 ล้านบาท กำไรสะสมจำนวน 7,096 ล้านบาท และองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้อถือหุ้นจำนวน 1 ล้านบาท

16.1.4 การวิเคราะห์สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 บริษัทฯ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 6,056 ล้านบาท 5,011 ล้านบาท และ 4,564 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีเงินสดสุทธิ ณ สิ้นงวด ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการใช้กระแสเงินจากกิจกรรมลงทุนที่เกิดจากการขยายสาขา และการจ่ายเงินปันผลระหว่างงวด

กระแสเงินสดเพิ่มขึ้น/(ลดลง) สุทธิระหว่างงวด

รายการ	2555	2556	2557
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	5,166	5,306	7,661
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(2,831)	(3,239)	(6,968)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(2,567)	(3,112)	(1,140)
กระแสเงินสดเพิ่มขึ้น/(ลดลง) สุทธิ	(232)	(1,045)	(447)

กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นแหล่งเงินทุนหลักที่สำคัญของบริษัทฯ โดยในปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเท่ากับ 5,166 ล้านบาท 5,306 ล้านบาท และ 7,661 ล้านบาท ตามลำดับ

ระยะเวลาวางจรงเงินสด

รายการ	2555	2556	2557
	วัน	วัน	วัน
ระยะเวลาวางจรงเงินสด	(29.0)	(25.9)	(25.9)

ทั้งนี้ หากพิจารณาเงินทุนหมุนเวียนภายในและวางจรงเงินสดของบริษัทฯ จะพบว่าระหว่างปี 2555 ถึง 2557 บริษัทฯ มีระยะเวลาวางจรงเงินสดที่ติดลบมาโดยตลอด ซึ่งเป็นการยืนยันถึงระบบการจัดการบริหารกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ดีของบริษัทฯ ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา จากรูปแบบการดำเนินธุรกิจหลักของบริษัทฯ ที่รับชำระสินค้าในรูปแบบของเงินสดเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าระยะเวลาจำหน่ายสินค้าปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา จากประมาณ 25 วัน ในปี 2555 เป็นประมาณ 28 วันในปี 2557 จากการเตรียมสินค้าเพื่อจำหน่ายเนื่องจากการขยายสาขามากขึ้น อย่างไรก็ดี ภายใต้การบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่ดี จึงทำให้บริษัทฯ ยังสามารถรักษาระดับที่ใกล้เคียงเดิมได้ บริษัทฯ จึงมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจประจำวันและการขยายธุรกิจในอนาคต

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

ในปี 2555 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเท่ากับ 2,831 ล้านบาท โดยประกอบด้วยการขยายการลงทุนในสาขาใหม่ระหว่างปี การซื้อที่ดินและการเช่าที่ดินระยะยาวสำหรับแผนการเปิดสาขาในปี 2556

ในปี 2556 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเท่ากับ 3,239 ล้านบาท โดยประกอบด้วยการขยายการลงทุนในสาขาใหม่ระหว่างปี การซื้อที่ดินและการเช่าที่ดินระยะยาวสำหรับแผนการเปิดสาขาในปี 2557 และการลงทุนซื้อโปรแกรมระบบปฏิบัติการใหม่

ในปี 2557 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเท่ากับ 6,968 ล้านบาท โดยประกอบด้วย การขยายการลงทุนในสาขาใหม่ระหว่างปี การซื้อที่ดินและการเช่าที่ดินระยะยาวสำหรับแผนการเปิดสาขา ในปี 2558 และการลงทุนซื้อที่ดินสิ่งปลูกสร้างเพื่อปรับปรุงใช้เป็นอาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ รวมถึง โปรแกรมระบบปฏิบัติการใหม่ที่ต้องเนื่องจากปีก่อนหน้า

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในปี 2555 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับ 2,567 ล้านบาท โดยสาเหตุหลัก มาจากการจ่ายเงินปันผล 2,580 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นจำนวน 48 ล้านบาท เพื่อเสริมสภาพคล่องและรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ

ในปี 2556 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับ 3,112 ล้านบาท โดยสาเหตุหลัก มาจากการจ่ายเงินปันผล 4,140 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นจำนวน 1,067 ล้านบาท เพื่อเสริมสภาพคล่องและรองรับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ

ในปี 2557 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับ 1,140 ล้านบาท โดยสาเหตุหลัก มาจากการจ่ายเงินปันผล 3,120 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นจำนวน 2,000 ล้านบาท เพื่อใช้ในการขยายสาขาและเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ

16.1.5 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 เท่ากับ 0.7 เท่า 0.7 เท่า และ 0.6 เท่า ตามลำดับ โดยสาเหตุหลักที่ส่งผลต่ออัตราส่วนสภาพคล่องที่ลดลงในปี 2557 เกิดจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่ลดลง เนื่องด้วยการลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และการจ่ายเงินปันผล ระหว่างปี อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนสภาพคล่องสะท้อนให้เห็นว่าบริษัทฯ มีสภาพคล่องที่ดีและเพียงพอ เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

อัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทฯ สำหรับปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับร้อยละ 8.4 ร้อยละ 8.7 และร้อยละ 9.0 ตามลำดับ อัตรากำไรขั้นต้นของบริษัทฯ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีเป็นผลมาจากการพัฒนาฐานลูกค้า ซึ่งบริษัทฯ ได้มุ่งเน้นการขยายสัดส่วนการตลาดในกลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการด้านอาหาร การคัดเลือกผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องและเพิ่มสัดส่วนยอดขายของสินค้าที่อัตราส่วนต้นทุนขายต่อรายได้จากการขายต่ำกว่าสินค้าประเภทอื่น อีกทั้งการเพิ่มขึ้นของยอดขายทำให้เกิดการประหยัดเนื่องมาจากขนาด (Economy of Scale) ซึ่งมีส่วนช่วยให้บริษัทฯ บริหารจัดการต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

อัตรากำไรสุทธิของบริษัทฯ สำหรับปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 เท่ากับร้อยละ 3.1 ร้อยละ 3.3 และร้อยละ 3.4 ตามลำดับ อัตรากำไรสุทธิของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของอัตรากำไรขั้นต้น ประกอบกับการบริหารต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าในทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพตลอดจนปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการภายในศูนย์กระจายสินค้าอย่างต่อเนื่อง

อัตรส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตรผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ สำหรับปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 34.0 ร้อยละ 39.3 และ ร้อยละ 41.0 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิอย่างต่อเนื่องในทุกปี

อัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทฯ สำหรับปี 2555 ปี 2556 และปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 11.2 ร้อยละ 12.6 และร้อยละ 12.2 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิอย่างต่อเนื่องในทุกปี

อัตรส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตรส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 2556 และ 2557 คิดเป็น 2.0 เท่า 2.3 เท่า และ 2.4 เท่า ตามลำดับ โดยอัตรส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ที่เพิ่มสูงขึ้น ณ สิ้นปี 2556 มีสาเหตุหลักมาจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2555 จำนวน 1,067 ล้านบาท เพื่อการเสริมสภาพคล่องของบริษัทฯ และรองรับการขยายธุรกิจซึ่งสอดคล้องกับการขยายจำนวนสาขา และนโยบายของบริษัทฯ ในการเพิ่มระดับสินค้าคงคลังในช่วงปลายปีเพื่อรองรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดจากปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ ในขณะที่อัตรส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย ณ สิ้นปี 2557 มีสาเหตุหลักมาจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 2,000 ล้านบาท เพื่อรองรับการขยายธุรกิจ และเสริมสภาพคล่องของบริษัทฯ

16.2 ปัจจัยและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

16.2.1 สถานะเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศ

สถานะเศรษฐกิจและการเมืองภายในประเทศเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการบริโภคของภาคเอกชน โดยส่งผลต่อความมั่นคงของรายได้และความสามารถในการใช้จ่ายของผู้บริโภค ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้และการขยายธุรกิจของบริษัทฯ ในอนาคต อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี สินค้าหลักของบริษัทฯ เป็นสินค้าอุปโภคบริโภคพื้นฐานในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ฐานลูกค้าของบริษัทฯ ที่มีมากกว่า 2.6 ล้านรายทั่วประเทศ ซึ่งครอบคลุมหลาย ๆ ธุรกิจเปรียบเสมือนตัวช่วยในการกระจายความเสี่ยงเมื่อธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งได้รับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย ประกอบกับบริษัทฯ มีกลยุทธ์ในการเน้นความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหลัก โดยได้มีการพัฒนาฐานลูกค้าและผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการ

ต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้บริษัทฯ สามารถรักษาการดำเนินงานธุรกิจให้เติบโตอย่างต่อเนื่องตลอดมา

16.2.2 การพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย

การพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทยมีผลกระทบโดยตรงต่อธุรกิจ โรงแรม ร้านอาหาร และจัดเลี้ยง หรือกลุ่มโฮเรก้าซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลักกลุ่มหนึ่งของบริษัทฯ ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยหลักประการหนึ่งที่มีผลต่อการเติบโตของรายได้และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ทั้งนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีและเติบโตในระยะยาว แม้ว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากสภาวะทางการเมืองในประเทศที่ไม่แน่นอนในปี 2556 จนถึงช่วงกลางปี 2557 ก็ตาม

16.2.3 ความสามารถในการขยายจำนวนสาขา

ความสามารถในการขยายสาขาเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลให้บริษัทฯ สามารถเติบโตอย่างก้าวกระโดดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของรายได้รวมเท่ากับร้อยละ 11.4 ทั้งนี้ บริษัทฯ เปิดศูนย์จำหน่ายสินค้าแม็คโคร แม็คโคร พุดเชอร์วิส และอีโค พลัส สาขาใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยในระหว่างปี 2555 - ปี 2557 บริษัทฯ มีจำนวนสาขาศูนย์จำหน่ายสินค้าแม็คโคร แม็คโคร พุดเชอร์วิส และอีโค พลัส เพิ่มขึ้น 12 สาขา 6 สาขา และ 2 สาขา ตามลำดับ

กลยุทธ์ในการขยายสาขาอย่างต่อเนื่องและหลากหลายรูปแบบของบริษัทฯ มีจุดประสงค์หลักเพื่อขยายฐานลูกค้าให้ครอบคลุมมากขึ้น ตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย พร้อมทั้งเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงศูนย์จำหน่ายสินค้าของบริษัทฯ ได้สะดวกยิ่งขึ้น กล่าวได้ว่า ความสามารถในการขยายสาขาได้ตามแผนธุรกิจที่วางไว้เป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่มีผลต่อการเติบโตของรายได้และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคต

16.2.4 การเติบโตของรายได้จากกลุ่มโฮเรก้า

รายได้จากกลุ่มโฮเรก้าเติบโตอย่างมีนัยสำคัญในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นไปตามแผนธุรกิจของบริษัทฯ ในการขยายฐานกลุ่มโฮเรก้า เนื่องด้วยอุตสาหกรรมด้านอาหารมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ตามภาวะเศรษฐกิจและการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของผู้บริโภคยุคใหม่ที่นิยมการรับประทานอาหารนอกบ้าน ด้วยเหตุนี้ การเติบโตของรายได้จากกลุ่มโฮเรก้าจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเติบโตของรายได้และผลการดำเนินงานในอนาคตของบริษัทฯ

16.2.5 ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และการจัดหาผลิตภัณฑ์

บริษัทฯ มีกลยุทธ์โดยยึดถือความต้องการของลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเติบโตของรายได้และผลกำไรของบริษัทฯ ด้วยเหตุนี้ ศักยภาพในการจัดหาสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพ จึงเป็น

หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินการของบริษัทฯ ที่ผ่านมา บริษัทฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายสินค้ามาโดยตลอด ประกอบกับชื่อเสียงที่ดีของบริษัทฯ และยอดขายที่เติบโตขึ้นตามลำดับ จึงทำให้บริษัทฯ มีศักยภาพที่ดีในการจัดหาผลิตภัณฑ์ทั้งด้านราคา และปริมาณของสินค้าที่เพียงพอแก่ความต้องการของผู้บริโภค

16.2.6 การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง ระบบการขนส่งและกระจายสินค้า

การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง และระบบการขนส่งกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่จำเป็นยิ่งต่อการเติบโตที่ต่อเนื่องและยั่งยืนของบริษัทฯ โดยมีผลกระทบโดยตรงต่อรายได้และผลกำไรของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีการบริหารจัดการสินค้าคงคลังแบบครบวงจร โดยมีการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพสินค้าตั้งแต่การคัดเลือกหรือจัดหา การรับสินค้าจากผู้จัดจำหน่าย การจัดเก็บ และการขนส่งภายใต้การดูแลของผู้เชี่ยวชาญและกระบวนการที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการรับรองว่าสินค้าที่บริษัทฯ จัดจำหน่ายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยต่อผู้บริโภค นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการขนส่งและกระจายสินค้า ตลอดจนรองรับการขยายสาขาของบริษัทฯ ในอนาคต และเพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญของบริษัทฯ จะสามารถดำเนินต่อไปได้ภายใต้สถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ ได้ดำเนินการเปิดศูนย์กระจายสินค้าอาหารแห้งและสินค้าอุปโภค ที่อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ไกลจากศูนย์กระจายสินค้าวังน้อย ในเดือนกรกฎาคม 2557 ที่ผ่านมา รวมทั้งมีแผนเปิดดำเนินการศูนย์กระจายสินค้าอาหารสดและแช่แข็งแห่งใหม่ ที่อำเภอมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงในกรณีศูนย์กระจายสินค้าแห่งใดแห่งหนึ่งต้องปิดดำเนินงานชั่วคราวด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2.2 ข้อ 6 – โครงการในอนาคต)

16.2.7 การจัดหาบุคลากร

จำนวนบุคลากรที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีความจำเป็นในการจัดหาบุคลากรที่มีคุณภาพให้เพียงพอกับจำนวนสาขาในปัจจุบัน และรองรับการเพิ่มจำนวนสาขาอย่างต่อเนื่องตามแผนธุรกิจ รวมทั้งการฝึกอบรมให้มีความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อย่างไรก็ดี ที่ผ่านมา บริษัทฯ มีความสามารถในการจัดหาพนักงานได้เพียงพอต่อการเติบโตของแผนธุรกิจ โดยไม่ส่งผลกระทบในดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ แต่อย่างใด โดยบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับความพร้อมด้านบุคลากรมาโดยตลอด นอกเหนือจากโครงการพัฒนาบุคลากรในองค์กร บริษัทฯ ยังมีแผนร่วมกับกลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ ผลิตบุคลากรคนรุ่นใหม่รองรับการเติบโตของธุรกิจ ผ่านสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM) (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2.2 ข้อ 6 – โครงการในอนาคต)

16.3 สรุปผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประจำปีไตรมาสที่ 1 สิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558

รายได้

ในไตรมาส 1 ปี 2558 บริษัทฯ มียอดขายรวมจำนวน 38,854 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีที่ผ่านมา ในอัตราร้อยละ 12.4 สาเหตุหลักมาจากยอดขายที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค และยอดขายจากการขยายสาขาใหม่ที่เปิดดำเนินการตั้งแต่ปี 2557 โดยไตรมาสนี้ บริษัทฯ ได้มีการเปิดสาขาใหม่ 3 สาขา ได้แก่ แม็คโคร สาขาโยธิน สาขามหาสารคาม และสาขากัลปพฤกษ์ ซึ่งเป็นรูปแบบ แม็คโคร พุดเชอร์วิส ขนาดเล็ก ทำให้ ณ สิ้นไตรมาส 1 ปี 2558 บริษัทฯ มีจำนวนสาขาแม็คโครทั้งสิ้น 80 สาขา และร้านสยามโพรเซ่นอีก 5 แห่ง

อนึ่ง เมื่อรวมกับรายได้ค่าบริการจำนวน 734 ล้านบาท และรายได้อื่นจำนวน 188 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น 39,776 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนจำนวน 4,405 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.5

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวมทั้งสิ้น 2,742 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.9 ของรายได้รวม และเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.5 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยมีค่าใช้จ่ายในการขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.2 จากปีก่อน ตามจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้นจากการขยายสาขาจำนวน 13 สาขาในปี 2557 และ 3 สาขาในไตรมาส 1 ปี 2558 รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดงาน “ตลาดนัดโซฮ่วย” และจากค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับการขยายธุรกิจของบริษัทฯ และค่าใช้จ่ายจากระบบปฏิบัติการหลักในส่วนของค่าบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์

กำไรสุทธิ

ในไตรมาส 1 ปี 2558 บริษัทฯ มีกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เท่ากับ 2,023 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนในอัตราร้อยละ 22.5 ซึ่งเป็นผลมาจากยอดขายที่เพิ่มสูงขึ้น อัตรากำไรขั้นต้นที่ปรับตัวดีขึ้น และการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เมื่อหักต้นทุนทางการเงินจำนวน 54 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.4 เมื่อเทียบกับงวดเดียวกันของปีก่อนจากการกู้ยืมเงินที่เพิ่มสูงขึ้น เพื่อใช้ในธุรกิจของบริษัทฯ และหักค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จำนวน 430 ล้านบาทส่งผลให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิเท่ากับ 1,539 ล้านบาท คิดเป็นกำไรสุทธิ 0.32 บาทต่อหุ้น เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 21.1